

Washingtoni levél

EGY MAGYAR KATONA PAP LEVELEI

EDDIG három magyar református papról tudok, akik mint katonapapok szolgálnak; Balogh E. István, Földessy György és Marosay Károly. Balogh lelkész mindig magyar egyházaknál szolgált, legutóbb Chicagóban;

Vasváry Ödön

Földessy György azonban mindig amerikai egyházak papja volt, valamint a fiatal Marosay lelkész is, a perth amboyi Marosay Károly bácsi fia, aki első papi állomásán egy amerikai egyházban szolgált.

Balogh lelkész, akit barátai Pistának szólítanak, a legrégebbi katona pap, most már 17 hónapja szolgál. Mint tartalékos katonapapot rendeltek be aktív szolgálatra a háború tartamára, hozzáadva azt a hat hónapot, amit a háború után még mindenkinek a haderő szolgálatában kell töltenie a végleges leszerelés előtt.

Pista barátom, tömörked elfoglaltsága dacára, jó levélíró, amire külön is kértém, azzal az indokollással, hogy módját találjam a levelek megőrzésének az utókor számára, amely előtt nem lehet közömbös, hogy egy magyar fiuból lett amerikai katonapap milyen leveleket irt az emberiség legnagyobb megpróbáltatása idején. Magyar szempontból olyan fontos emberi dokumentumok lehetnek az ilyen levelek, amikért az utókor kétségkívül hálás lesz.

Kapok barátomtól egy pár példányt a Camp San Louis Obispo (California) katona újságjából is, amely lapok valamikor szintén értékes dokumentumok lesznek.

Az egyik lapszámban ő maga is irt egy cikket. Elmondja benne, hogy milyen vároczkással kezdte meg új munkáját, mint katona pap. Valahogy úgy gondolta, hogy a munka aligha lesz egyéb, mint kellemes aratása annak a vetésnek, amit az amerikai egyházak olyan régen és olyan gonddal próbálnak elültetni a fiatalok lelki gondozása által. 2500 katona lelki és egyéb ügyei voltak rábízva, amikor megkezdte a munkát és amikor az első istentiszteletre került a sor, a jelenlévők száma összesen — 30 volt.

Azóta megtudta, hogy a katonafiúk közül sokan nemcsak a családjukból bucsuztak el, hanem egyházuktól, hitvitől, magától az Istentől is. Rajótt azonban arra, amire minden katona papnak előbb-utóbb rá kell jönnie, hogy amikor a fiúk nagyon "adják" a kemény és minden szentimentalizmus ellen megédesztett hadfit, voltaképpen gyarló színészi produkciót csinálnak, ami csak arra való, hogy a többiek ki ne nevéssék — mint az én fiam sem engedte soha, amikor haza jött, hogy kikísérjük az állomásra. Felt, hogy kihull a könny a szeméből, az pedig nem való a kemény katonafiúktól.

Látszat, külszin az egész, mert a szívük melyen egyformák majdnem mind: otthon-szerető, jószívű, becsületes lelkű és a maga módja szerint istenfélő fiatalok, akiket igazán elrontani még a háború kegyetlenségei sem képesek.

Egyik levelében írta, hogy nem méhétne-e az amerikai magyarság a magyar katona papok segítségére abban, hogy kisebb összegekkel segítené azt a munkát, amelyet végeznek? Természetesen nem a katona papok személyes segítéséről lenne szó, hanem arról, hogy a mi magyar papjaink is számtalanszor kerülnek abba a helyzetbe, hogy a hozzájuk forduló katonákat kisebb összegekkel kell kisegíteniük. Visszautasítani az ilyen kérést a legtöbbször lehetetlen s nincst más hátra, mint hogy a katona pap a maga elég lapos zsebéből segítse a fiukat. Akkor (ennek már pár hónapja) rögtön említettem azt az Amerikai Magyar Szövetség egyik tisztviselőjének, de hogy történt-e valamilyen lépés ebben az ügyben, nem tudom. Pedig azokból az összegekből, amiket az amerikai magyarság közölkökre juttat, úgy hiszem, futná arra is, hogy valamilyen szerezény mértékben katona papjaink munkáját is segítsük.

Külön érdekessége volt Pista barátom leveleinek az az eset, amikor felfedezte, hogy az orgonistája nem más, mint a nagy Haraszthy Agostonnak, California egyik igazi uttörőjének dedunokája, a jeles fiatal zongoraművész, Jan Haraszthy.

Nem utolsó érdekességi esete volt a sem, amikor a tábor lapjában olvassa, hogy a legutóbb mozicsillag, aki kijön a katonák szórakoztatására, a magyar Hajmász Ilona lesz, aki Ilona Massey néven aratja sikereit. A szép Ilona, aki Nagykőrösön látta meg a napvilágot, meg is érkezett, Teruska nagy-némie kíséretében, aki himesítatlan vidéki magyar asszony és hűségesen eleget is tett küldetésének, a katonák nagy örömeire. Ott ebédelt az ezred tisztjé étközjében s nagyon örült, hogy magyarul is beszélhetet.

A legújabb hír a californiai magyar katona pap felől az, hogy kineveztek ezred lelkésznek, de a 17 hónapi kemény szolgálat alapján reméli, hogy a megszaporodott munkának és felelősségnek is eleget fog tenni.

Uj beosztásában valahol Los Angeles közelében lesz, ahol katonái, vele együtt, a "sivatagi" hadviselésben gyakorolják magukat. Hogy hova rendelik őket, arról természetesen fogalmuk sincs, a sivatagi hadviselés manőverei azonban annyit sejtetnek velük, hogy talán valahol a forró vidékeken fognak szolgálni. Nem gyerekjáték ezt az időjárást állni, írja barátom, mintha örökké forró vízben ülne az ember a tarkójáig... Nehéz volt a két hetes próba is, de a tíz hetes nagy manőver még nehezebb lesz a sivatagban.

Nem tagadom, bizony én irigylem kissé nálamnál jóval fiatalabb barátomat, akinek módjában áll ilyen módon szolgálni hazája és az emberiség ügyét. Engem, még eddig, mind a két nagyháború elkerült. Mikor az első kitört, már Amerikában voltam, most pedig már, sajnos, tul vagyok a korhatáron. Az amerikai haderőnek szükségös szüksége van katona papokra is, valamennyi fegyvernemnél.

Vajjon a fiatalabb amerikai magyar papok jelentkeznek-e hadi szolgálatra olyan arányban, mint egyházai fiataljaik teszik?

1942

aug 18 - 1942